

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma 1.8.2022 alkaen

Kasvatus- ja opetuslautakunta 21.06.2022 § 75
504/12.07.00/2022

Valmistelija

Varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen ja varhaiskasvatuksen aluejohtaja Eija Järvisalo

Opetushallitus määräsi 18.2.2022 uusista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista (OPH-700-2022). Perusteet uudistettiin vastaamaan varhaiskasvatustilanteen muutoksia. Varhaiskasvatuksen järjestäjät päivittävät omat paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmansa kansallisten perusteiden mukaisesti, ja ne otetaan käyttöön 1.8.2022. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on normimuotoinen asiakirja, joka varhaiskasvatustilanteen lisäksi ohjaa valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen sisältöä. Pääsääntöisesti muutokset liittyvät inklusiivisen varhaiskasvatuksen periaatteeseen, sekä lapsen kehityksen ja oppimisen tuen asioihin. Päivitettyissä perusteissa määritellään entistä tarkemmin kolmitasoisen tuen mallin mukaiset tuen tasot ja muodot sekä se, miten tukea annetaan. Kolmitasoisen tuen mallissa lapselle annettavan tuen tasot jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Tuen tarve arvioidaan lapsen yksilöllisen tuen tarpeen perusteella. Lapselle tulee muun muassa oikeus varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiin apuvälineisiin ja uudistus näkyy myös jokaiselle lapselle tehtävässä yksilöllisessä suunnitelmassa.

Muutoksia on tehty käsitteistöön, joista esimerkkeinä ovat seuraavat: tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen korvataan käsitteellä digitaalinen osaaminen, suomalainen kulttuuriperintö käsitteellä moninainen kulttuuriperintö ja eheyttävä pedagoginen toiminta käsitteellä oppimisen alueita yhdistelevä ja soveltava pedagoginen toiminta. Muita pienempiä muutoksia on tehty muun muassa laaja-alaisen osaamisen osuuteen.

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelman uudistamis- ja päivitystyö

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma on kuntatasoinen ja velvoittaa henkilöstöä toimimaan suunnitelman mukaisesti kaikissa kaupungin varhaiskasvatustilanteiden toimintamuodoissa ja -yksiköissä koskien sekä kunnallisia että yksityisiä palveluja. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan jokaiselle lapselle laaditaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä huoltajien kanssa. Lapsen tuen asiat kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan, jota päivitetään vastaamaan perustemuutoksia.

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelman uudistamis- ja päivittämistyötä on koordinoanut aluejohtaja Eija Järvisalo. Hän on koonnut pieniä työryhmiä eri teemojen äärelle. Henkilöstölle on järjestetty vasutyöpaja, johon on kutsuttu osallistumaan vähintään yksi työntekijä jokaisesta päiväkodista. Vasutyöpajaan on kutsuttu myös yksityisen palveluntuottajan henkilöstöä. Varhaiskasvatuksen kuntakohtaista suunnitelmaa on osin laadittu seudullisena yhteistyönä Tampereen kaupunkiseudulla. Tampereen kaupunkiseudun muodostavat Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi.

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelman luonnos oli kommentoitavana kunnan eri yhteistyötahoilla: sosiaalityön palvelut, neuvolapalvelut, perhe- ja mielenterveyspalvelut, perusopetus, vapaa-aikapalvelut, tilakeskus, tukipalvelut sekä kunnassa toimivilla yksityisillä palveluntuottajilla. Varhaiskasvatuksen

kotisivuilla oli mahdollista käydä kommentoimassa Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelman luonnosta. Huoltajilta kysyttiin toiveita ja ajatuksia pedagogisesta dokumentoinnista. Vastaukset käsiteltiin varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa ja ne huomioitiin kehittämistyössä ja suunnitelman päivityksessä. Lapsen osallisuus mahdollistettiin Ylöjärvellä kehitetyn Lautupelin avulla. Saatuja tuloksia hyödynnettiin suunnitelman päivitystyössä.

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma on rakennettu siten, että ensin on valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden teksti ja sitten lihavoidulla fontilla seudun ja kunnan lisäykset Ylöjärvi-otsikon alla. Suunnitelman liitteenä on kunnallinen varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma, joka on laadittu lasten ja nuorten terveysneuvonnan apulaisylilääkäriin, ylihoitajan, osastonhoitajan ja varhaiskasvatuksen suunnittelijan muodostamassa työryhmässä. Lääkehoitosuunnitelma on laadittu Sosiaali- ja Terveysministeriön Turvallinen lääkehoito- opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen mukaisesti (julkaisu 2021:6).

Kulttuurikude on Ylöjärven kulttuuripalveluiden ja varhaiskasvatuksen yhteinen kulttuurikasvatussuunnitelma. Vuonna 2020 myös kirjastopalvelut liittyivät toimintaan mukaan. Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelmassa on linkki päivitettyyn Kulttuurikude – kulttuurikasvatussuunnitelmaan.

Ylöjärvellä aiemmin käytössä ollut paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on jo sisältänyt kolmitasoisen tuen mallin, vaikka se ei ole sisältynyt valtakunnallisiin perusteisiin. Kolmitasoisen tuen mallia on nyt tarkennettu Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelmassa. Tarkennus koskee muun muassa päätöksentekoa, eli jatkossa tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallinnolliset päätökset. Aloitteen tuen tarpeen arvioimisesta voivat tehdä lapsen huoltajat tai ryhmän henkilöstö. Tuen tarvetta arvioidaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Lapsia ja huoltajia kuullaan ja yhdessä sovitut tuen järjestelyt ja niiden vaikuttavuuden arviointi kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä taitoja. Varhaiskasvatuksessa toteutetaan kehotunnekasvatusta. Lapsella on oikeus kehittyä turvassa, omassa tahdissa ja häiritsemättä. Lasta tuetaan ymmärtämään, että keho on oma, arvokas ja tärkeä. Lapsia ohjataan myös kunnioittamaan ja suojelemaan toisten kehoa.

Lasten digitaalista osaamista kehitetään Uudet lukutaidot -ohjelman mukaisesti. Lapset tutustuvat yhdessä henkilöstön kanssa turvalliseen ja vastuulliseen mediavälineiden ja -sisältöjen käyttöön. Lasten kanssa pohditaan ja arvioidaan verkossa olevan tiedon luonnetta ja luotettavuutta. Tavoitteena on yhteistyössä huoltajien kanssa ylläpitää tasapainoa lapsen suojelemisen ja kehittyvän itsenäisyyden välillä.

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelman käytäntöön vieminen

Uudistetusta varhaiskasvatussuunnitelmasta on keväällä 2022 järjestetty henkilöstölle vasuiltapäivä. Perehdyttämistä suunnitelmaan jatketaan syksyllä 2022.

Oheismateriaali

- Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma

Lisätiedot

Kirsi Lahtinen, p. 050 596 9081, kirsi.lahtinen@ylojarvi.fi

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Ylöjärven päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma hyväksytään ja otetaan käyttöön 1.8.2022.
Päätös	Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.